

27-ГА СТУДЗЕНЯ – ДЗЕНЬ

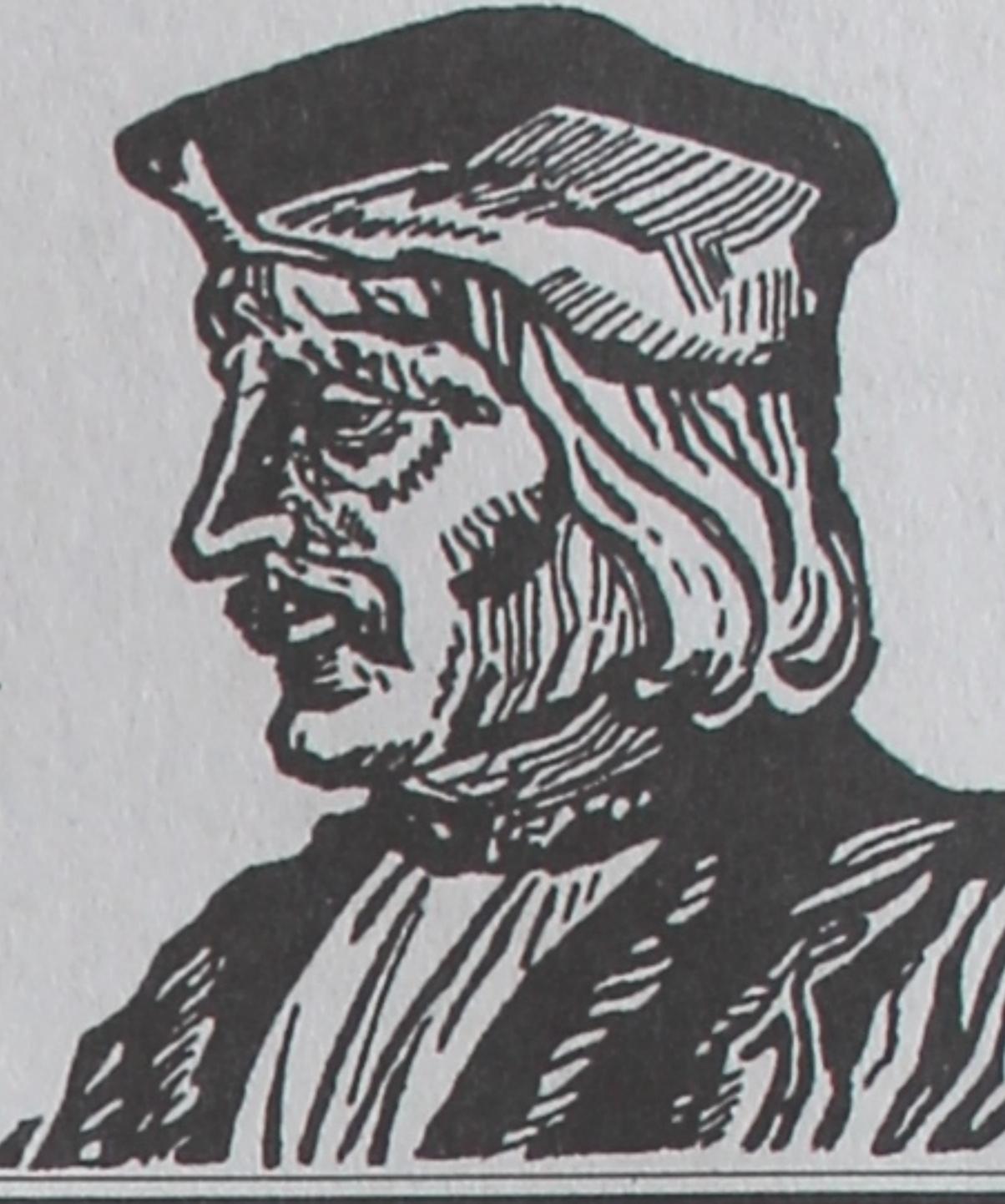
БЕЛАРУСКАЙ НАВУКІ

*Успехи науки – дело
времени и смелости ума.*

(Вольтер)

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЙНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ

№ 2 (1015)

ПЯТНІЦА, 25 студзеня 2002 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цена дагаворная

Стала добрай традыцыяй адзначаць Дзень беларускай навукі своеасаблівым аглядам дасягненню вучоных, даваць ацэнку іх укладу ў эканамічнае і сацыяльнае развіццё краіны.

Перш за ёсё трэба сказаць, што Гомельшчына мае даволі разгалінаваную сетку навуковых, вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установ, праектных, канструктарскіх і тэхналагічных арганізацый. У прыватнасці, у нашым горадзе знаходзіцца 2 буйныя інстытуты Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі – Інстытут лесу і Інстытут механікі металапалімерных сістэм імя У.А.Белага, а таксама Аддзел тэорыі канечных групп інстытута матэматыкі, 6 галіновых НДІ і іх філіялаў. Пры буйнейшых прамысловых прадпрыемствах дзейнічаюць завадскія сектары навукі. Не ўлічваючыя сталіцу Беларусі, Гомельшчына пераўзыходзіць усе іншыя вобласці краіны па колькасці ВНУ. Насённяшні дзень іх 8. Гэта ГДУ імя Ф.Скарыны, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт транспарту, Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.О.Сухога, Беларускі гандлёва-еканамічны ўніверсітэт спажывецкай кааперацыі, Гомельскі дзяржаўны медінстытут, Мазырскі дзяржаўны педінстытут імя Н.К.Крупской, Гомельская вышэйшае інженерна-каманднае вучылішча МНС, філіял Міжнароднага інстытута працоўных і сацыяльных адносін.

У навуковых даследаваннях дасягненніе калі 3 тысячі навуковых і навукова-педагагічных супрацоўнікаў, сярод якіх – 112 дактароў і калі 1000 кандыдатаў навук, у ВНУ – 2320 (80 дактароў і 792 кандыдаты навук), у акадэмічным сектары – 389 (26 дактароў і 80 кандыдатаў навук), у галіновых навуковых установах – 212 (6 дактароў і 45 кандыдатаў навук).

За 2001 год абаронена 9 доктарскіх і больш за 50 кандыдактскіх дысертацый. Прырост кадраў, якія атрымалі вучоныя ступені, практычна дастатковы на цэлую новую ВНУ.

Летась вучонымі і навуковымі супрацоўнікамі Гомельшчыны па няпоўных звестках

КРЫНІЦА ПРАГРЕСУ

М.В.СЕЛЬКІН,
рэктар універсітэта,
старшыня Савета рэктараў
Гомельскай вобласці, член Савета Рэспублікі,
доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар.

апублікавана звыш 50 манаграфій, 42 падручнікі і вучэбныя дапаможнікі з грыфам, калі 3000 навуковых артыкулаў, больш за 1500 тэзісаў дакладаў, зробленых на навуковых канферэнцыях. Атрымана звыш 40 раашэнняў аб выдачы патэнтаў на вынаходніцтвы.

Сярод вышэйшых навучальных установ Гомельшчыны, як і належыць, лідзіруючая становішча займае наш універсітэт, які па свайму статусу адносіцца да класічных. Цяпер на яго 49-ці кафедрах працуе акадэмік і 3 члены-карэспандэнты Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, 32 доктары навук, 28 прафесараў, 233 кандыдаты навук, 165 дацэнтаў і 346 навукова-педагагічных супрацоўнікаў без вучоных ступеняў. За мінулы год выкладчыкамі ГДУ абаронена 3 доктарскія і 17 кандыдактскіх дысертацый, атрымана 12 атэстатаў дацэнтаў. У разліку на 1000 студэнтаў гэта адзін з лепшых паказчыкаў у рэспубліцы.

На базе шматгадовых даследаванняў у галіне тэорыі навучання і выхавання створана сэрыя падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў па педагогіцы. Так, падручнік "Педагогіка", аўтарам якога з'яўляецца акадэмік НАНБ І.Ф.Харламаў, вытымаў 11 выданняў, публікаваўся ў Расіі, Кітаі, Малдове, Чэхіі. Гэты падручнік, які стаў настольнай кнігай многіх выкладчыкаў, аспірантаў і студэнтаў, удастоены Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь.

У галіне матэматыкі вынікаў сусветнага ўзроўню дасягнулі навуковыя працы калектыву кафедры алгебры і геаметрыі.

Значныя дасягненні ёсць і ў галіне геалогіі.

Універсітэцкая навука аказвае істотную дапамогу сельскагаспадарчай вытворчасці. На біялагічным факультэце распрацаваны навукова абургунтава-

ныя рэкамендацыі па павышэнню прадуктыўнасці і якасці траўastoю ў пойме ракі Сож, працаваны матэматычны мадэлі па апісанню функцыяніравання лугавых экасістэм у рэжыме двухразовага сенакашэння.

На аснове вынікаў даследаванняў гісторыі і культуры Гомельшчыны вучонымі гістарычнага і філалагічнага факультэтаў падрыхтавана і выдадзена каштоўная серыя кніг, таких як "Гомельшчына шматнацыянальная" (I і II выпускі), "Чарнобыльскае светаадчуванне ў сучаснай беларускай літаратуре", "Каляндарна-абрадавая пазія Гомельшчыны", "Наш радавод", "Слоўнік-дэведнік асабовых імён" і інш., якія дазваляюць данесці да шырокага кола насельніцтва юсу самабытнасць і разнастайнасць гістарычнага і культурнага развіцця нашага краю.

Усё больш прыкметнымі становішчамі дасягненні эканомістаў універсітэта ў даследаванні рыначнага механізма ў пераходнай эканоміцы рэгіёна. Каляктывам вучоных эканомфака выдадзена манаграфія, прысвечаная гэтаму актуальному пытанню.

Наш універсітэт праводзіць таксама работы па прыкладнога харктуру ў рамках дзяржаўных навукова-тэхнічных праграм. Так, распрацоўкі фізікаў-лазершчыкаў леглі ў аснову даследаванняў па стварэнню рознага віду лазерных тэхналогій, якія знайшлі прымяненне на шэрагу падпрыемстваў вобласці і рэспубліцы.

У сённяшніх часах дасягненні

адбудзеца ўрачыстасці пасяджэнне на Дню беларускай навукі. У праграме – даклад рэктара нашага ўніверсітэта, старшыня Савета рэктараў вобласці, члена Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь прафесара М.В.Селькіна; уручэнне ўзнагарод; канцэрт самадзейных артыстаў ГДУ.

Пачатак урачыстасці – у 15.00.

публікі. У рамках рэгіональнай навукова-тэхнічнай праграмы Гомельскай вобласці ў стадыі завяршэння знаходзіцца работа па стварэнню лазернага мікраскопа для мікрапірургіі вока.

У супрацоўніцтве з Мазырскім нафтаперапрацоўчым заводам распрацавана і ўкаранёна аўтаматызаваная сістэма кантролю каразійнай трываўласці трубаправодаў і рэзервуараў. На Гомельскім хімічным заводзе, у вытворчым аб'яднанні "Беларуснафта" і на шэрагу іншых падпрыемстваў знайшлі прымяненне распрацоўкі і рэкамендацыі наших вучоных па абароне падземных вод ад паверхневага забруджвання.

Важным паказчыкам з'яўляецца і навуковая прадукцыя. За мінулы год вучонымі і супрацоўнікамі ГДУ апублікавана 19 манаграфій, 17 падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў з грыфамі Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, 847 навуковых артыкулаў, 742 тэзісы дакладаў на навуковых канферэнцыях, атрымана 5 патэнтаў на вынаходніцтвы.

І ёсё ж трэба лічыць, што наш навуковы патэнцыял яшчэ далёка не вычарпаны. Ёсьць резервы і ўсе магчымасці для дасягнення значна лепшых паказчыкаў як у колькасным выражэнні, так і ў эфектыўнасці практычнага выкарыстання навуковых здабыткаў. Перакананы, што гэтаму істотна пасадзейнічае пачатое рэфарміраванне айчыннай навукі, якое пачынаецца з яе галоўнага штаба – Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, і ахопіц усю сістэму з мэтай аўяднання агульных намаганняў на якасны ўздым навуковых даследаванняў і няухільны рост іх эфектыўнасці ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі.

Наш універсітэт праводзіць таксама работы па прыкладнога харктуру ў рамках дзяржаўных навукова-тэхнічных праграм. Так, распрацоўкі фізікаў-лазершчыкаў леглі ў аснову даследаванняў па стварэнню рознага віду лазерных тэхналогій, якія знайшлі прымяненне на шэрагу падпрыемстваў вобласці і рэспубліцы.

У сённяшніх часах дасягненні

адбудзеца ўрачыстасці пасяджэнне на Дню беларускай навукі. У праграме – даклад рэктара нашага ўніверсітэта, старшыня Савета рэктараў вобласці, члена Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь прафесара М.В.Селькіна; уручэнне ўзнагарод; канцэрт самадзейных артыстаў ГДУ.

Пачатак урачыстасці – у 15.00.

**УДАСТОЕНЫ
СТЫПЕНДЫЙ
УРАДА**

Дастойна сустракаюць Дзень беларускай навукі будучыя маладыя вучоныя нашага ўніверсітэта. Аб гэтым сведчац падведзеныя Міністэрствам адукацыі і Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі вынікі адкрытага конкурсу па прысуджэнню стыпендый Урада Рэспублікі Беларусь для аспірантаў. Іх удастоены і 12 выхаванцаў ГДУ – амаль кожны чацвёрты аспірант вядучай вышэйшай навучальнай установы Беларускага Палесся, які меў магчымасць удзельнічаць у конкурсі. Гэта адзін з самых высокіх паказчыкаў па рэспубліцы.

На працягу 2002 года стыпендыі Урада краіны у суме па 10 мінімальных заработках будуць атрымоўваць Ігар Каморнікаў, Уладзімір Кагановіч, Уладзімір Марозаў, Васіль Нікішаў, Яніна Патапёнак – з фізічнага, Ігар Ермалаев – з матэматычнага, Дзмітрый Кушніраў, Іван Шарбакоў – з эканамічнага, Уладзімір Собчанка – з біялагічнага факультэтаў, Вольга Тозік – з кафедры азораўленчай і лячэбнай фізічнай культуры.

**З
УЗНАГАРОДА!**

За шматгадовую плённую навукова-педагагічную дзейнасць, дасягнутыя поспехі ў падрыхтоўцы высокакваліфікованых спецыялістаў і ў сувязі з 50-годдзем з дня нараджэння загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства нашага ўніверсітэта **КОВАЛЬ Уладзімір Іванавіч** узнагароджаны Ганаровай граматай абласнога Савета дэпутатаў.

ПЕРСПЕКТЫВЫ НОВАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

У другі год ХХІ стагоддзя наш ўніверсітэт уступіў з заключаным на пяцігодку дагаворам аб супрацоўніцтве з СП ЗАТ "Міжнародны дзелавы альянс" (JV IBA). У гэтым дакументе бакі абавязаліся ажыццяўляць вучэбную і навуковую дзейнасць у галіне сучасных інфармацыйных тэхналогій, накіраваных на павышэнне ўзроўню падрыхтоўкі студэнтаў і аспірантаў і перападрыхтоўкі маладых спецыялістаў.

Рамкамі супрацоўніцтва абумоўлены аўтаматызацыя аб новых даследаваннях і распрацоўках у галіне сучасных інфармацыйных тэхналогій, падтрымкі прыняцця рашэнняў у эканоміцы, комплекснай аўтаматызацыі падпрыем-

стваў, сістэм аўтаматызацыі дакументаў, абароту арганізацый і установ. Студэнты будуць навучацца перадавым тэхналогіям пабудовы і развіцця карпаратыўных інфармацыйных сістэм, тэхналогіям Internet/Intranet на аснове навейших распрацовак фірм IBM і Lotus Development.

Дагаворам падугледжаны сумесныя канферэнцыі, семінары, нарады з удзелам супрацоўнікаў, выкладчыкаў, студэнтаў і аспірантаў, у тым ліку арганізацыя пастаяннадзеючага семінара па адпаведных напрамках.

Сумесныя даследаванні ў галіне інфармацыйных тэхналогій будуць праводзіцца пры шырокім удзеле студэнтаў і аспірантаў па адпаведных спецыяльнасцях (у тым ліку мадэрнізацыя камп'ютэрнай тэхнікі,

прадстаўленне месцаў вытворчай практикі студэнтаў і стажировак выкладчыкаў, неабходнае аbstaliavanня для арганізаціў навучальнага практэсу). Падугледжаны фінансавая падтрымка ГДУ пры падрыхтоўцы і правядзенні мерапрыемстваў, арыентаваных на ўдасканалізванне навучання, студэнцкія алімпіяды рознага ўзроўню па праграміраванню.

У сваю чаргу вядучыя супрацоўнікі JV IBM будуць далучачца да ўніверсітэце да чытання лекцый, правядзення практичных і семінарскіх заняткаў, кансультаций, кірауніцтва і рэцензіав

ЛАЎРЭАТЫ ПРЕМІЙ АБЛЫКАНКАМА

Да Дня беларускай науки конкурсная камісія падвяла вынікі конкурсу, на падставе якіх прынята рашэнне аблыканкама "Аб прысуджэнні прэмій Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта для падрымкі найбольш таленавітых маладых вучоных і спецыялісту за 2001 год". Сярод 10 пераможцаў — трое прадстаўляюць наш універсітэт. Па раздзеле

"Фундаментальныя даследаванні" прэміі ўдастоена асістэнт кафедры алгебры і геаметрыі В.Шпырко, па раздзеле "Прыкладныя распрацоўкі" — м.н.с. Ю. Нікіцюк, па раздзеле "Вынаходніцкая дзейнасць" — н.с. Н.Драбышэўская.

Дыпломы і прэміі пераможцам конкурсу будуть уручены на ўрачыстасці, прысвечанай Дню беларускай навукі.

НА СЕСІІ ВУЧОНЫХ-ЯДЗЕРШЧЫКАЎ

17-18 студзеня г.г. праходзіла сесія Вучонага савета Аб'яднанага інстытута ядзерных даследаванняў (г.Дубна). Яе праграма была прысвечана тэме: "Беларусь у АІЯД". Для ўдзелу ў работе гэтай сесіі была запрошана і група наву-

коўцаў Гомеля. Наш універсітэт на гэтым форуме фізіка-ядзершчыкаў прадстаўляў доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар, загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі М.В.Максіменка.

Гомельскі

універсітэт

ПРАРЭКТАР

РУЛЯВЫ УНІВЕРСІТЭЦКІЙ

НЯРЭДКА, калі размова заходзіць пра якую-небудзь падзею, можна пачуць выслоўе: "Гэта было нядаўна, гэта было даўно..."

Ва ўспамінах з такім вымярэннем часу нельга не пагадзіцца. Сапраўды, сёння гэты выпадак угадваецца нібы эпізод з учарашняга дня. А ў каляндарным вылічэнні пайшоу ад яго аж трыццаты год.

Рэдактарам шматтыражнай газеты "Гомельскі універсітэт" тады я працаў толькі першыя месяцы. З рэктарам ГДУ па службовых авязках сустракаўся нечаста, хаяць ведаў ад яго вельмі прыхільных адносінах да перыядычнага друку. А яшчэ мне было добра вядома, што Уладзімір Аляксееўіч быў чалавекам непрадказальнага настрою. Таму не на жарт устрывожыўся, калі нечакана ён выклікаў мене да сябе ў кабінет. І тут хваліванні мае хутка развеяліся, і я нават некалькі ўзбадзёрыўся, калі пачуў:

— Праз некалькі дзён у цэнтральнай прэсе з'явіцца паведамленне аб прысуджэнні прэмій Ленінскага камсамола. Сярод лаўрэатаў будзе выпускнік нашага універсітэта Дэмітрый Лін і яшчэ два мае быўлы аспранты Юрый Плескачэўскі і Мікалай Ягоранкаў з Інстытута механікі металапалімерных сістэм. Пазваніце туды, вам дадуць неабходную інфармацыю і падрыхтуйце ад іх публікацыю для нашай газеты і "Гомельскай праўды".

У.А.Белому, які ўзначаліў другі ў рэспубліцы Гомельскі дзяржаўны універсітэт і адначасо-

ва на грамадскіх пачатках заставаўся дырэктарам вышэйназванага акадэмічнага інстытута, нейкім чынам загадзя удалося даведацца аб лаўрэатах прэміі Ленінскага камсамола былога магутнага СССР, вельмі хацелася, каб прозвішчы яго таленавітых выхаванцаў, іх навуковыя дасягненні ў даволі перспектыўнай галіне даследаванняў палімераў як мага хутчэй сталі вядомымі сямаму шырокаму колу чытачоў. І яго просьба была выканана мной з вялікім задавальненнем.

Маё першае знаёмства са гданімі лаўрэатамі было завочным, як кажуць, анкетным. Мне стала вядома, што Дэмітрый Лін родам з Рэчыцы, а Мікалай Ягоранкаў — з Рэчыцкага раёна, Юрый Плескачэўскі — гамяльчанін. Другі з іх закончыў Беларускі інстытут інжынераў чыгуначнага транспарту, трэці — Кіеўскі політэхнічны інстытут.

Член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Ю.М. Плескачэўскі цяпер узнічальвае Інстытут ММПС НАНБ, М.І.Ягоранкаў — начальнік аднаго з самых важных у структуре ВА "Гомельмаш" упраўлення замежных сувязяў. Іх імёны даўно сталі вядомымі не толькі ў нашай вобласці, рэспубліцы, але і далёка за іх межамі.

ТОЕ ж самае можна скажаць і пра Д.Р.Ліна, з якім мне пашчасціла працаўца ў адным калектыве ўжо амаль чвэрць стагоддзя. Дэмітрый Рыгоравіч — са шматдзетнай сям'і. Нараціўся незадоўга да радаснага дня Вялікай Перамогі і вырас у песеннай Рэчыцы. Гэты горад над магутным бацькам-Дняпром стаў для яго паспраўднаму дарагім і любімым. Гэтыя пачуцьці яскрава прайяўляюцца ў напісаным ім уступным артыкуле падрыхтаванага да выдання зборніка пра фальклорную спадчыну Рэчыцкага раёна: "... мой горад сам прымае толькі тое, што яму адпавядае, для мене становіцца з кожным днём раднейшым і даражайшым... И мне ніколі не сорамна ў любым калектыве згадаць, з якога я радаводу, бо славуны традыцыі бацькоў працяг-

25 студзеня 2002 г.

ваюць іх нашчадкі... Мяне яшчэ пазнаюць людзі, што ведалі маіх бацькоў, маіх родных, пазнаюць з удзячнасцю — і гэта цешыць мене сэрца".

Нагадаем, што бацька Дэмітрыя Рыгоравіча ў гады акупаціі Гомельшчыны гітлероўскімі захопнікамі быў камісарам партызанскае атрада, які грамі ворага на тэрыторыі Лельчицкага раёна. Пасля яго вызвалення быў накіраваны на працу ў г.Рэчыцы ў сістэму Белсельгасзабеспеччнія, адкупль і пайшоў на заслужаны ад感人ын. З поўным правам ганарыца і сястрою: яна была адным з лепшых настаўнікаў, а цяпер — дырэктар адной са школ беларускага горада Нафтавікоў, дэпутат гарадскога Савета.

Са школьніх гадоў пачалі праяўляцца зайдзросныя задаткі і ў самога Дэмітрыя. Найбольш лёгка яму даваліся фізіка, матэматыка, хімія. Па апошнім з пералічаных дысцыплін ён нават стаў пераможцам абласнога алімпіяды школьнікаў.

Вышэйшую адукацыю Дэмітры атрымаў з перапынкам, калі давялося адслужыць у рэдакцыі Савецкай Арміі. Аднак на канчатковым выніку інстытуцкай вучобы гэта не толькі не адбілася адмоўна, а наадварот, паспрыяла яшчэ больш значным поспехам. І заканамерна, што яго далейшая жыццёвая дарога прывяла спачатку ў аспірантуру, пасля яе — у вялікую навуку. Тут яго інтарэсы ляжаць у галіне кампазіцыйнага матэрыяла-знаўства, звязанага са стварэннем і даследаваннем слаістых, арміраваных і напоўненых матэрыялаў на аснове палімераў.

На выкладчыцкую працу ў Гомельскі дзяржуніверсітэт таленавіты вучоны прыйшоў у 33-гадовым узросце. Пачынаў тут са старшага выкладчыка, затым з'яўляўся на меснікам дэкана фізічнага факультэта, загадваў кафедрай агульнай фізікі і вось ужо пяць гадоў займае пасаду прарэктара па навуковай работе. Вучэбныя заняткі, адміністрацыйныя абавязкі і раней, і цяпер адымают шмат часу. Для асабістай навуковай працы яго застаецца не багата. Таму кожную гадзіну Дэмітры Рыгоравіч імкнецца выкарыстаць з максімальнай аддачай. А што гэта так, сведчац яго навуковыя здабыткі, якія ўключаюць манаграфію, звыш ста асобыніх публі-

На заканчэнні Харкаўскага юрыдычнага інстытута С.Г.Шулейка ўжо сёмы год працуе на юрыдычным факультэце нашага універсітэта. Тут ён зарэкамендаваў сябе высокакваліфікованым спецыялістам. І заканамерна, што яму даверылі ўзначаліць новую кафедру — грамадзянска-прававых дысцыплін. Сяргей Георгіевіч вадодае глыбокімі сучаснымі ведамі не толькі ў юрыспрудэнцыі, але і ў эканоміцы. Сведчаннем таму стала нядаўняя паспяховая абарона на спецыялізаваным Савецкім ГДУ (на здымку) дысертациі на атрыманне вучонай ступені кандыдата эканамічных навук, якую ён напісаў пад навуковым кіраўніцтвам загадчыка кафедры эканамічных тэорый Б.У.Сарвірава.

Фота У.ЧЫСЦІКА.

ДЭКАН

ЖЫШЦЯ АДМЕТНЫЯ СТУПЕНІ

за чвэрць стагоддзя, пачынаючы ад яе вучобы ў аспірантуре. Толькі зусім не многім вядомы пачатковы жыццёвы шлях Тамары Васільеўны. Свайго бацьку яна амаль не памятае — загінуў на фронце Вялікай Айчынай вайны. Дзяцінства ўзгадваеца як пакутны сон. У маленстве зведала і нястачу, і ўсе нягоды пасляваенных рэалій. Гэта, бяспрэчна, паўплывала на дзяячоўчы характар, выпрацавала ў ёй самыя лепшыя рысы, прывучыла не баяцца складаных выпрабаванняў. Напэўна тому, пасля заканчэння сярэдняй школы было прынята рашэнне застацца ў родным горадзе на Дняпры і атрымаць працоўную загартоўку на вытворчасці. З такой мэтай дзяўчына прыйшла на Рэчыцкую швейную фабрыку, дзе спачатку набыла навыкі швачкі-матарысткі, а затым — кантралёра-прыёмшчыка выпускаемай працдукцыі.

У Кіеўскім тэхналагічным інстытуце лёгкай прымесловасці Тамара Васільеўна паступала, калі мела ўжо неабходны працоўны стаж і пэўныя жыццёвыя волыт. Можа тады вучыцца ёй было прыкметна лягчэй, чым яе маладзейшым аднакурснікам. Яна аказалася сярод нямногіх, хто атрымаў дыплом з адзнакай. А яшчэ ў гэтым ВНУ яна знайшла свайго вернага спадарожніка сярэдняга жыцця Адольфа Пятро-

віча, які ў будучым шмат гадоў быў галоўным інжынерам аднаго з вядучых харчовых прадпрыемстваў Гомеля.

Па дзяржаўнаму размеркаванню два гады давялося адпрацаўца ў горадзе Таганрогу. Пасля гэтага нязмерная цягя на радзіму прывяла Т.В.Карпей у горад над Сожам. Тут на працы глядчыра яна займала кіруючыя пасады ў швейным вытворчым аб'яднанні "Камінтэрн", два гады адпрацаўала галоўным інжынерам фабрыкі індывідуальнага пашыву адзення. І ўсюды яе цанілі за творчы падыход да кожнай справы, высокі прафесіяналізм, арганізтарскія здольнасці. А ў сям'і падрастала двое дзетак — сынок Вадзім і дачушка Алёнка.

Здавалася б, чаго яшчэ не хапае для поўнага шчасця? Магчыма, хто-небудзь іншы на месцы Тамары Васільеўны гэтым і задаволіўся б. Яна ж сама спыняцца на дасягнутым не пажадала. Ей, як спецыялісту, добра былі бачныя вострыя праблемы, якія існавалі тады ў розных галінах вытворчасці. Вырашыла іх у многіх выпадках можна толькі на навуковай аснове. І Тамара Васільеўна, нягледзячы на свой ужо не зусім малады ўзрост, паўсядзённыя сямейныя клопаты, значна меншую за зарплату стыпендыю, паступае ў аспірантуру кафедры галіновых эканомік ГДУ на спецыялізацію "Эканоміка, арганізацыя кіравання і планавання народнай гаспадаркі". Так

пачаўся шлях інжынера-практыка ў сучасную навуку.

Нямногім больш за дзесяць гадоў спатрэбілася Тамary Васільеўне, каб стаць кандыдатам навук, дэцэнтам, па службовай "лесвіцы" ўзняцца ад асістэнта да дэканта, быць выбранай загадчыкам прафілюючай кафедры. З 1993 года яна таксама — нязменны дэкан эканамічнага факультэта — аднаго з самых прэстыжных і шматлікіх ва ўніверсітэце. За трыццаць гадоў свайго існавання па стацыянарнай і завочнай формах навучання ім падрыхтавана калія 5 тысяч маладых спецыялістаў, якія працујаць не толькі ў розных раёнах Беларусі, краінах СНД, але і ў далёкім замежы.

Нялёгка сумяшчаць працу дэкана і загадчыка кафедры, адначасова займацца навукой, паўсядзённай выхаваўчай работай сярод студэнтаў, падтрымліваць цесныя ўзаемакарысныя сувязі з многімі ВНУ і навуковыми установамі, рознымі прадпрыемствамі, дзе праходзяць студэнты вытворчую практику, працујаць выпускнікі эканомфака. Тамара Васільеўне гэта аказалася пад сілу. Акрамя таго, яна ўнесла значны асабісты ўклад у адкрыццё, станаўленне і развиццё Франка-Беларускага інстытута інтэграцыі. У абедзвюх міждзяржавных ВНУ асноўны кантынгент студэнтаў ад ГДУ

складаюць будучыя эканамісты самых сучасных спецыялізацый.

Плённая вытворчая, навуково-педагагічная і грамадская дзеячнасць Т.В.Карпей ацэнена па заслугах. Яна ўдзялена на груднага знака "Выдатнік адукацыі Рэспублікі Беларусь", Граматы Міністэрства адукацыі нашай краіны, Ганаровай граматы Гомельскага аблвыканкама, шмат разоў заахвочвалася ў сваіх працоўных калектывах.

Знавукай вырашыла звязаць сваю працоўную дзеячнасць дачка Тамары Васільеўны Алена. І ў літаральным сэнсе слова на гэтым ніве яна пераўышла маці. Кандыдатам фізіка-матэматычных навук, дэцэнтам стала да 30-гадовага ўзросту, плённа працуе на кафедры вылічальнай матэматыкі і праграміравання ўніверсітэта, матэматычны факультэт і аспірантуру якога закончыла з выдатнымі адзнакамі і бліскучай абараніліца кандыдаткую дысертацыю. Цяпер Алена Адольфайна, як сказаў прарэктар па навуковай работе прафесар Д.Р.Лін, адна з самых перспектыўных маладых вучоных ўніверсітэта, мае важкі задзел для доктарскай дысертацыі. Яна — аўтар і саўтар калія 40 навуковых прац, важнейшыя з якіх апублікаваны не толькі ў беларускіх, але расійскіх і украінскіх выданнях, лаў

Гомельскі ўніверсітэт

Навукі

кацай і больш за 60 вынаходніцтваў, значная частка з якіх укаранёна на прадпрыемствах Беларусі і краін СНД. Ён жа — аўтар больш чатырох дзесятак навукова-метадычных работ, у тым ліку трох вучэбных дапаможнікаў. Не выпадкова яшчэ да абароны доктарскай дысертацыі (1993 г.) Д.Р.Ліну было прысуджана вучонае званне прафесара.

Навуковыя даклады Дзмітрыя Рыгоравіча слухалі і абмяркоўвалі на 40 рэспубліканскіх і міжнародных канферэнцыях. Сярод яго выхаванцаў — адзін доктар і два кандыдаты навук. У перспектыве іх колькасць павінна ўзрасці.

У апошнія гады Д.Р.Лін асабліва вялікую ўвагу ўдзяляе арганізацыі ва ўніверсітэце новых навуковых падраздзяленняў,

адкрыццю сучасных спецыяльнасцей і спецыялізацый, падрыхтоўцы кадраў вышэйшай кваліфікацыі, актыўізацыі выдавецкай і вынаходніцкай дзейнасці вучоных. Ён выступіў ініцыятарам стварэння на Гомельшчыне рэгіянальнай навукова-тэхнічнай праграмы, у ліку выкананія якой ГДУ займае вядуче месца. У гэтым праявілася яго актыўнасць як члена навукова-тэхнічнага савета пры Гомельскім аблвыканкаме. Нямала ён прыкладаў намаганні і для таго, каб пры ўніверсітэце быў адкрыты Навукова-даследчы інстытут экалогіі, які стаў галоўным выкананікам усёй прыродахоўнай тэматыкі нашага рэгіёна, а таксама спецыялізаванага Савета для абароны кандыдацкіх дысертацый па экалогіі.

Значная заслуга Дзмітрыя Рыгоравіча і ў тым, што наш ўніверсітэт па колькасці штогод аба-

ранаемых кандыдацкіх і доктарскіх дысертацый, прысвойваемых вучоных званніу дацэнту і прафесара ў разліку на тысячу студэнтаў, займае адно з вядучых месцаў у Беларусі. На даволі высокі ўзровень узнілася і студэнцкая навука.

Даступны для кожнага ў звычайных чалавечых зносінах, сціплы, спагадлівы, уважлівы і разам з тым зайды патрабавальныя як да сябе асабіста, так і да ўсіх сваіх падначаленых. Д.Р.Лін даўно заслужыў павагу і аўтарытэт у шматтысячным ўніверсітэцкім калектыве і сярод тых, хто яго ведае, з кім ён супрацоўнічае. Разам з широкім прызнаннем да яго прыйшлі і дзяржаўныя ўзнагароды — медаль "За працоўную заслугу" і нагрудны знак "Выдатнік народнай адукацыі БССР".

Ул.БАЛОГА.

ДАСЛЕДУЕ РОДНУЮ МОВУ

хойнай культуры Усходняга (Гомельскага) Палесся", якая фінансуецца Міністэрствам адукацыі і Гомельскім аблвыканкамам. Тры гады таму назад ёю быў распрацаваны праект Міжнародной навуковай канферэнцыі "Традыцыі духоўнай культуры Усходняга Палесся: праблема вывучэння і захавання ў постчарнобыльскі час", прастаўлены на конкурс праектаў ЮНЕСКА — 2000.

Прафесар А.А.Станкевіч з'яўляецца навуковым кіраўніком Міжвузійскай рэгіянальнай праграмы "Історыя і культура Мозырско-Припятскага Полесья", распрацоўка якой будзе ажыццяўлена ў 2002-2005 гг. сумесна з навукоўцамі Мазырскага дзяржпредыністytuta імя Н.К.Крупскай.

З 1996 да 2001 г. Аляксандра Аляксандраўна была вучоным сакратаром спецыялізаванага Савета пры ГДУ па абароне кандыдацкіх дысертацый па спецыялізаціі "Беларуская мова", а цяпер узначальвае яго. За прайшоўшы час на гэтым Савете паспяхова абаронены і зацверджаны ДзяржВАКам 16 кандыдацкіх дысертацый. Кандыдатамі філалагічных навук сталі і троє аспірантаў Аляксандры Аляксандраўны, якая летася стала таксама навуковым кіраўніком дактарантury па спецыялізаціі "Беларуская мова".

У шыроку вядомай у нашай рэспубліцы вучонай-мовазнаўцы шмат грамадскіх абавязкаў. Яна рэдагуе міжведамасны зборнік "Беларуская мова", узначальвае рэдкалегію па выданні матэрыялаў I-IV навуковых чытанняў, прысвечаных С.Некрашэвічу. І заканамерна, што ёй аказваюць высокі дэвер: летася была дэлегатам З'езда славянскіх народаў Беларусі, Расіі і Украіны, які праходзіў у Маскве, і II з'езда настаўнікаў Рэспублікі Беларусь.

Доктар філалагічных навук, прафесар, член-карэспандэнт Беларускай акадэміі адукацыі А.А.Станкевіч сваёй самаданай навуковапедагагічнай дзейнасцю, высокай патрабавальнасцю да сябе асабіста і сваіх падначаленых і разам з тым выключнай сціпласцю заваявала шырокасць прызнанні і высокі аўтарытэт не толькі ў калег, але і ў кожнага, каму яна шчодра перадае свае веды. Яе заслугі адзначаны медалём Францыска Скарыны. А ў мінулым навучальнym годзе яна сярод нямногіх вучоных Гомельшчыны была ўдостоена штогодечнай персанальнай надбуйкі да службовага аклада.

Цепэльню сваіго сэрца Аляксандра Аляксандраўна шчодра аддае сям'і, яна клапатлівая маці, жонка і бабуля. Не перастаёт захапляцца яе ўнутранай і знешнай прыгажосцю, талентам, высокім прафесіяналізмам і добразычлівасцю. Яна наша гонар, наша сумленне, наша путьводная зорка, на якую раўняемся, з якой бяром прыклад.

**У.БОБРЫК,
дэкан філалагічнага
факультэта, дацэнт,
Л.МІНАКОВА,
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт кафедры беларускай
мовы.**

**НА ЗДЫМКУ: прафесар
А.А.Станкевіч (у цэнтры) разам з
калагамі кафедры беларускай
мовы.**

Фота У.ЧЫСЦІКА.

Аспірант КАЛІ ЁСЦЬ МЭТА...

Час цяпер такі, што пры выбары сваій жыццёвой дарогі многія маладыя людзі спакушаюцца на больш лёгкі шлях, абы ён няблага забяспечваў матэрыяльна. І Іван Шчарбако, нядайні выпускнік спецыялізаціі "Бухулік, аналіз і аўдыт" эканамічнага факультэта ГДУ, таксама мог бы знайсці сабе добрую і, як кажуць, "хлебную" пасаду, дзякуючы свайму чырвонаму дыплому аб вышэйшай адукацыі. Але лёс прадвызначаў яму шлях у навуку.

Прыроджаны дапытлівасць, сур'ёзнасць і мэтанакіраванасць праявіліся ў юнака яшчэ ў школе, якую ён закончыў з залатым медалём. А ў час студэнцтва гэтыя рысы шліфаваліся не толькі ў выдатнай вучобе (І.Шчарбакоў быў удастоены стыпендыі імя Ф.Скарыны), але і ў актыўных занятках навуковыім даследаваннямі. Яго даклады, у прыватнасці, аб падатковай сістэме рэспублікі, інвестыціях у эканоміку Беларусі, прызначаліся лепшымі на рэспубліканскіх студэнцкіх навукова-практычных канферэнцыях, конкурсах, заваўвалі прызы выставы месцы, удастайваліся Дыпломаў I ступені, Граматы Міністэрства адукацыі РБ, грашовых прэмій. Як лепшага выпускніка эканомічнага факультэта ГДУ, а праз год ён паспехова вытрымаў экзамены ў аспірантуру, у якой вучыцца зараз на другім курсе па спецыялізаціі "Эканоміка і кіраванне народнай гаспадаркай".

У час нашай гутаркі з Іванам ён трывалай сціпла, быў нешматлоўным, калі расказваў пра сябе. І ажыўся, калі я спыталася пра навуковага кіраўніка яго дысертацыі, значная частка якой аспірантам падрыхтавана ўжо. Кандыдат эканамічных наукаў, дацэнт Т.І.Панова, па яго сло-

вах, значыць нешта большае, чым проста кіраўнік тэмы, што прысвячаецца эканамічнай эфектунасці прадпрыемстваў г.Гомеля. Менавіта Таццяна Ігараўна заўважыла ў яго, яшчэ студэнта-трэцякурсніка, даследчыцкую жылку і мэтанакіравана развівалася яе. Пад умелым, патрабавальным і ў той жа час добразычлівым кіраўніцтвам І.Шчарбакоў пісаў курсавыя, навуковыя работы, якія як ужо адзначаліся вышэйшай, заслугоўвалі самай высокай ацэнкай, на "выдатна" абараніў дыплом. Быў ён і актыўным удзельнікам працы над навуковай тэмай кафедры аб упłyve інфляцыйных працэсаў на эфектунасці дзейнасці прымесовых прадпрыемстваў горада, узначальвалі якую таксама Т.І.Панова. Так што свой шлях у навуку І.Шчарбакоў выбраў таксама і з яе "лёгкай" руки.

Т.ДУБЯК.
Фота У.Чысціка.

"НДРС – 2001": ВЫНІКІ КОНКУРСУ

VI Рэспубліканская навуковая канферэнцыя студэнтаў і аспірантаў Беларусі прыйшла летася на базе Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П.М.Машэрава. У ёй удзельнічала 412 саіскальнікаў ўзнагарод з 46 навучальных і навуковых установаў рэспублікі. 39 лепшых навуковых дакладаў былі адзначаны дыпломамі. Гэтай ўзнагароды ўдастоены і студэнт 4 курса філалагічнага факультэта нашага ўніверсітэта Сяргей Падсасонны (навуковы кіраўнік – дацэнт Л.Л.Ермакова).

На заключным пленарным пасяджэнні і правядзенні, што садзейнічала аўктыўнай ацэнцыі стаў навукова-даследчай работы студэнтаў і аспірантаў, плённаму абмену вопытам навуковых даследаванняў.

Найбольш актыўны ўдзел у канферэнцыі прынялі гаспадары яе прадвядзення – студэнты і аспіранты ВДУ імя П.М.Машэрава, а таксама наша га ўніверсітэта, Беларускай політэхнічнай акадэміі, Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Я.Купалы, Полацкага дзяржуніверсітэта.

Ад нашага ўніверсітэта найбольшую колькасць матэрыялаў на канферэнцыю прадставілі філалагічныя, эканамічныя і фізічныя факультэты. У гэтым значная заслуга адказных за НДРС адпаведна Т.М.Багаевай, С.К.Мятлушки, В.М.Дзержуковай.

Прадставім некаторыя колькасці паказчыкі па ВНУ рэспублікі.

ВНУ	Паступіла дакладаў	Заслухана дакладаў	Рэкамендавана да апублікавання
ВДУ імя П.М.Машэрава	131	90	80
БДПА	86	25	23
Белдзяржуніверсітэт	79	44	40
ГДУ імя Ф.Скарыны	73	25	25
Полацкі дзяржуніверсітэт	68	26	25
ГрДУ імя Я.Купалы	44	22	21
БрДУ імя А.С.Пушкіна	29	13	12
БДЭУ	17	7	7
МгДУ імя А.А.Куляшова	10	5	5
МДПІ імя Н.К.Крупскай	8	2	2
Гомельскі дзяржаўны медінстытут	8	5	0
ГДТУ імя П.О.Сухога	7	2	2
БДУТ	4	3	3
Гомельскі кааперацыйны інстытут	2	0	0

Астатнія ВНУ рэспублікі прадставілі на канферэнцыю ўсяго па 1-10 дакладаў. Улічваючы вольны правядзення рэспубліканскіх студэнцкіх навуковых канферэнцый, было прызнана мэтазгодным ўключыць у іх праграму даклады, якія прыйшлі рэцензуванне. Вырашана даклады, заслуханыя і рэкамендаваныя да друку на сэкцыйных пасяджэннях, публікаваць у зборніку матэрыялаў канферэнцыі пасля яе завяршэння з аваізаковым навуковым рэдагаваннем. Зборнікі матэрыялаў будуть выдавацца для студэнтаў і аспірантаў Беларусі.

ЦС па НДРС пажадаў студэнтам і іх навуковым кіраўнікам далейшых поспехаў у навучальнай і навуковай дзейнасці, стойкасці і імкненія да дасягнення найлепшых вынікаў, добраі, яшчэ больш якасней падрыхтоўкі да VII Рэспубліканскай канферэнцыі "НДРС – 2002".

А.ГАЕЎ,

вядучы інжынер НДС ГДУ.

Адвечнае

ВАНДРОУКІ У ПОШУКАХ СКАРБАУ

Размова ў дадзеным выпадку – не пра матэрыяльныя каштоунасці, а духоўныя, якія настолькі значныя, што іх не ацэніш у грашовым эквіваленце.

Адмерваць шмат кіламетраў у аутобусе, чыгуначным вагоне, на фурманцы ці праста пешай – ад адной вясковай хаты да другой – даводзілася студэнтам беларускага аддзялення філалагічнага факультета ў час фальклорных практик, каб сабраць на тэрыторыі Гомельскага Палесся жамчужынкі багатай народнай спадчыны. Вынік такіх шматгадовых экспедыцый – вязлікі па аб'ёму архіу уникальных звестак пра традыцыі нашых продкаў, які захоўваецца ў фальклорнай навуковачасці лабараторыі кафедры беларускай літаратуры ГДУ імя Ф.Скарыны. Але сабраць матэрыялы – гэта толькі палова справы. Іх трэба яшчэ апрацаўваць, сістэматызаваць і класіфікаваць, выбраць лепшыя ўзоры для публікацыі ў друку, для выдання метадычных дапаможнікаў, напісання на іх аснове студэнтам курсавых і дыпломных работ, навуковых прац. З'арыентавацца ў гэтым бязмежным моры ўзору вуснай народнай творчасці палешукоў, давесці іх да свядомасці людзей, каб яны адкупілі мудрасць і прыгажосць фальклорна-этнографічных і

міфалагічных матэрыялаў, захоўвалі і зберагалі іх – такім бачаць сэнс сваёй працы ў навуковачасці лабараторыі "Вандроўнік" студэнты беларускага аддзялення філфака. Тры гады дзеянічае яна пры кафедры беларускай літаратуры, ажыццяўляючы яе кірауніцтва загадчык гэтаі кафедры доктар філалагічных навук, прафесар І.Ф.Штэйнер і дацэнт В.С.Новак, якая выкладае лекцыі на курсах па беларускай фальклору і славянскай міфалогії.

– Важнейшай мэтай студэнтскай лабараторыі, – падкрэслі-

вае І.Ф.Штэйнер, – з'яўляецца падрыхтоўка высокакваліфікаўных філолагаў-спецыялістаў, якія ўсведамлялі, што мудрасць напаўзабытых народных традыцый мае агульначалавечы змест і не дазваляе губляць паязди з агульнанацыянальнымі маральнімі і эстэтычнымі ідэаламі нашых продкаў і забяспечвае бесперапыннасць развіцця нацыі.

За час дзеянісці гэтай навуковай адзінкі сабраны ў экспедыціях матэрыялы, а таксама якасныя студэнцкія індывідуальныя запісы ўбачылі свет у вы-

дадзеных 9-ці зборніках, падрыхтаваныя рукапісы яшчэ звыш 5-ці такіх выданняў па вясельнай, календарна-абрадавай пазэзіі Гомельшчыны, па архіўных дадзеных напісана 50 дыпломных работ, выпускнікамі філфака падрыхтаваны кандыдацкія дысертациі, лепшыя ўзоры выкарыстоўваюцца пры чытанні спецыяльных лекцыйных курсаў, падчас семінарскіх і лабараторных заняткаў.

Удзельнікі студэнцкай навуковай-даследчай лабараторыі ствараюць таксама цікавыя творчыя варыянты сценізацыі фальклорных свят і абрацу, якія прапануюць у сваёй рэжысёрскай мастацкай пастаноўцы студэнцкай аўдыторыі, школьнікам і ліцэістам, шырокай грамадскасці Гомельшчыны. Многія сцэнарыі народных святаў прайшли своеасаблівую апрабацію не толькі на сцэнах вясловых клубаў, гарадскіх бібліятэк і пляцовак, але і на абласным тэлебачанні, дзе, у прыватнасці, былі паказаны "Палескская вяселле" і "Радзінна-хрэсційная селле".

– Правядзенне такіх святаў, практичнае далучэнне да аўтэнтычных традыцый фальклору пэўных рэгіёнаў Беларускага Палесся, – дадае В.С.Новак, – забяспечвае высокі маральны і ідэйна-выхаваўчы патэнцыял у справе вывучэння, захавання і пропаганды духоўнай спадчыны нашых продкаў, надзейнага за-

хавальніка гістарычных ведаў і роднай мовы.

Высокую ацэнку дзеянісці лабараторыі давалі некаторыя беларускія пісьменнікі, якія быў гасцімі студэнтаў філфака. Сярод іх, у прыватнасці, і Ніл Гілевіч, які выкладаў у свой час фальклор для сваіх бытых студэнтаў І.Штэйнера і В.Новак на філфаку БДУ.

Да нядаўняга часу лабараторыі не хапала неабходных гравюровых сродкаў для папаўнення архіву сабраных матэрыялаў не ў папках, а ў электронным варыянце, выдання падрыхтаваных рукапісаў, зборнікаў і інш. Цяпер – зусім іншая справа. Раашэннем Савета спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы таленавітых навучэнцаў і студэнтаў НДЛ "Вандроўнік" у канцы мінлага года аказана фінансавая дапамога ў памеры 12 млн. рублёў з мэтай умацавання яе матэрыяльна-тэхнічнай і методычнай базы. Навуковая даследаваніі будучых філолагаў, якія пропагандуюць фальклорныя традыцыі рэгіёна, адраджаюць цікавасць да гісторыі беларускага народа, яго культуры, дзяяканія набытым на выдзеленіі сродкі навейшай тэхніцы і аbstравіяцію.

Т.ДУБЯК.

НА ЗДЫМКУ: фрагмент сцэнічнага свята "Кірмаш" у пастаноўцы студэнтаў гр. БЖ-12 філфака.

Фота УЧЫСЦІКА.

Студэнтка

ДЛЯ АБАРОНЫ ПРАВОУ ЧАЛАВЕКА

Напрыканцы першага года XXI стагоддзя па ініцыятыве Санкт-Пецярбургскага юрыдычнага інстытута, Генеральнай пракуратуры Расіі і пад эгідай Упаўнаважанага па правах чалавека ў Расійскай Федэрациі А.Міронава былі праведзены Міжнародны конкурс навуковых работ студэнтаў юрыдычных ВНУ і факультэтаваў і студэнцкая канферэнцыя "Міжнародныя стандарты ў галіне права чалавека і нацыянальнае заканадаўства". Гэты форум маладых прысвячаваўся 10-годдзю ўтварэння СНД, а тэматыка даследавання будучых правадаўдатычылася праблем правоў чалавека.

На конкурс было прадстаўлена звыш 100 студэнцкіх работ з Расіі, Беларусі, Казахстана, Азербайджана, Таджыкістана, Малдовы. Сваю ацэнку ім давалі вядучыя вучоныя-прававеды Расіі, якія увайшлі ў склад журы. Удзельні-

камі фінальнага тура сталі 52 студэнты з 45 ВНУ. Адзінай сярод іх ад нашай краіны была пяцікурсніца юрыдычнага факультета Гомельскага дзяржуніверсітэта імя Ф.Скарыны Вераніка Брылевіч. Яе конкурснае даследаванне прысвячалася станаўленню інстытута ўпажыўнаважанага па правах чалавека ў Рэспубліцы Беларусь.

Фінал міжнароднага спаборніцтва студэнтаў-юрыстаў праходзіў у Санкт-Пецярбургскім юрыдычным інстытуце. Пасля завяршэння конкурсу яго дыпламанты заснавалі Міжнародную асацыяцыю "Маладыя юрысты – за права чалавека".

У Санкт-Пецярбургу ўдзельнікі фінальнага тура конкурсу быў прыняты ва ўрадзе Ленінградскай вобласці і яе ўпажыўнаважаным па правах чалавека, а таксама ў Заканадаўчым сходзе Санкт-Пецярбурга. Яны прысутнічалі таксама на XVIII пасяджэнні

Міжпарламенцкай Асамблеі краін СНД, дзе пераможцам конкурсу ўручылі адпаведныя дыпломы. Цікавая сустрака адбылася ў рэдакцыі перыядычнага выдання Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы – газеты "Саюз", якая і паведаміла сваім чытачам аб гэтым мерапрыемстве (№ 43 за 2001 г.).

Госці паўночнай століцы зрабілі шмат захапляльных экспкурсій па горадзе на Няве.

Надоўга запамятаўца будучым юрыстам і трэх дні, праведзеныя пасля канферэнцыі ў століцы Расіі – г.Маскве. Тут для іх быў наладжаны прыём у Галоўным дзяржаўна-прававым упраўленні Адміністрацыі Прэзідэнта Расійскай Федэрациі і ў Генеральнай пракуратуре РФ. Сустэрліся яны таксама з упажыўнаважаным па правах чалавека Расійскай Федэрациі А. Міронавым, наведалі Вярховны суд і Дзяржаўную Думу краіны.

У канчатковым выніку праведзеныя конкурсы і навуковая канферэнцыя па сваёй значнасці выйшлі далёка за межы прадгледжанай мэты. Маладыя юрысты дамовіліся, што ў далейшым яны будуть супстракацца рэгулярна – кожнае паўгоддзе. Месцам іх новага сбору і аблеркавання чарговых задач стане Азербайджан.

А.ЛУК'ЯНАВА,
студэнтка 5 курса
юрыдычнага факультета.

На здымку: прыём у пастаяннай камісіі Міжпарламенцкай Асамблеі СНД па сацыяльнай палітыцы і правах чалавека, дзе Вераніка Брылевіч (левая з краю) атрымала з сваёй навуковую працу дыплом II ступені.

СПОРТ – ЗДАРОЎЕ! И НЕ ТОЛЬКИ...

тэматыцы – "Асаблівасці фарміравання і развіція інтэлекта асобы ў пракцэсе спартыўнай дзеянісці". Працягам плённай працы ў гэтым напрамку стала і нядаўна ўбачыўшай свет магніфіка А.А.Фяськова "Спорт як фенамен цывілізацыі".

Кніга названага аўтара ўтрымлівае ўсебаковыя крытычныя аналізы спорту як сацыяльна-культурнай з'явы. Спорт разглядаецца ім з моманту узнікнення пры акцэнце на тых асаблівасці, якія характэрны для перыяду пераўтварэння спартыўнай дзеянісці ў прафесіональную (камерцыя, спонсарства, бизнэс).

Асаблівая ўвага звязана з спортом як сродкам фарміраван-

ня ўсебакова развітай асобы – фізічных, інтэлектуальных, маральных і эстэтычных якасцяў чалавека.

У даследаванні прыводзіцца шмат цікавых фактаў, яно насычана гістарычнай фотайнфармацыяй, што надае выданню асаблівую каштоўнасць.

Кніга, якая выйшла, на жаль, нязначным тыражом, прадугледжана для самага шырокага кола чытачоў. Яна акажа істотную дапамогу тым, для каго спорт – умова ўдасканалення чалавека і яго жыцця ў любой дзяржаве, хто прыйдзе на змену цяперашнім краінкам спорту.

Б.ВАЛОДЗІН.

ЗАСНУВАЛЬНИК – Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны.
Наш адрес: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 2-14.
Тэл. 56-30-71.
E-mail: rgg@gsu.unibel.by
Зарэгістравана ў Міністэрстве інфармацыі Рэспублікі Беларусь 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263.

Спонсар газеты – прафкам студэнтаў.
Газета набрана и сверстана на настольно-издательском комплексе ИВЦ ГГУ, отпечатана на Республиканском полиграфическом унітарном предприятии "Полеспечат", г. Гомель, ул. Советская, 1.
Якасць друку адпавядае якасці арыгіналаў заказчыка.

Рэдактар – Уладзімір БАЛОГА
Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.000 экз.
Заказ 42
Падпісаны да друку 22.01.2002 г.

Кнігі наших вучоных

Імя Аляксея Андрэевіча Фяськова адноўлява добра вядома як навуковай, так і спартыўнай грамадскасці не толькі нашага горада, вобласці, але і з іх межамі. Ен – кандыдат філософскіх навук, дацэнт кафедры філософіі ГДУ імя Ф.Скарыны, майстар спорту СССР па цяжкай атлетыцы, аздін з нямногіх у рэспубліцы, хто актыўна ўдзельнічае ў спаборніцтвах самага высокага рангу па гэтым віду спорту і, як правіла, уздымаецца на п'едэстал гонару.

Тому невыпадкова, што ў жыцці Аляксея Андрэевіча спорт і навука сталі непадзельнымі.

Яго кандыдатская дысертация

была прысвечана спартыўнай

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асадбістых імён, геаграфічных называў і іншай інформацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытым публікацыям. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку аблеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.